

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **D. M. B.**, zast. JUDr. Danielem Choděrou, advokátem, se sídlem Malá Štěpánská 2033/8, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 4. 2022, č. j. OAM-31/ZA-ZA11-HA13-2022, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 5. 2024, č. j. 32 Az 25/2022-53,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný nadepsaným rozhodnutím rozhodl tak, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neuděluje a doplňkovou ochranu pro existenci důvodů podle § 15a téhož zákona nelze udělit.

[2] Žalobce proti rozhodnutí žalovaného podal žalobu ke krajskému soudu, který rozsudkem specifikovaným v záhlaví žalobu zamítl. Dospěl k závěru, že žalovaný správně aplikoval § 15a zákona o azylu, neboť žalobce byl rozsudkem Krajského soudu v Plzni sp. zn. 34 T 4/2016 ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze sp. zn. 11 To 12/2018 odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, neboť opakovaně prodával drogu metamfetamin ve větším rozsahu (dávky 39, 84 a 895 gramů), tedy žalobce spáchal vážný zločin. V situaci, kdy byl stěžovatel vyloučen z doplňkové ochrany z důvodu své trestní minulosti, nebylo možné posuzovat ani splnění důvodů pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, ve znění účinném do 30. 6. 2023. Ve shodě s žalovaným rovněž krajský soud neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu. Důvody uváděné žalobcem v řízení před správním orgánem (obavy, že se mu nejmenované osoby ve Vietnamu budou mstít za distribuci pervitinu v ČR, soužití s přítelkyní v ČR) pak nemohou odůvodnit přiznání azylu.

[3] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost. Namítl, že se krajský soud dostatečně nevypořádal se všemi důvody uplatněnými v žalobě. V případě návratu do Vietnamu hrozí stěžovateli pronásledování ze strany tamních

úřadů, které by se dozvěděly o jeho drogové trestné činnosti v ČR. Krajský soud nezohlednil, že stěžovatel má v ČR přítelkyni, s níž žije ve společné domácnosti a mají spolu dvouleté dítě. V případě návratu stěžovatele do Vietnamu by je nemohl živit. Rozhodnutí žalovaného je nedostatečně odůvodněno, není z něj patrné, proč stěžovateli mezinárodní ochrana nebyla přiznána. Napadené rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné, stejně jako napadený rozsudek krajského soudu. Nebylo respektováno doporučení výboru rady ministrů Rady Evropy týkající se výkonu správního uvážení.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že ji považuje za nedůvodnou.

[5] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal podmínky pro řízení o kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[6] Před zahájením meritorního přezkumu věci musel Nejvyšší správní soud posoudit přípustnost a přijatelnost kasační stížnosti. Ve věcech, které jsou na krajském soudě rozhodovány specializovaným samosoudcem (jako je tento případ), se Nejvyšší správní soud po posouzení přípustnosti kasační stížnosti v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. musí dále zabývat otázkou její přijatelnosti, tedy zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS.

[7] V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud shledal, že žádná z těchto podmínek nebyla naplněna, a kasační stížnost je proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[8] K námitce stěžovatele, že se krajský soud, resp. žalovaný dostatečně nezabývali rodinnými vazbami stěžovatele v ČR, lze odkázat na usnesení ze dne 7. 9. 2010, č. j. 4 Azs 60/2007-119, č. 2174/2011 Sb. NSS, v němž rozšířený senát shledal, že pokud správní orgán v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany dospěje k závěru, že byly prokázány důvody vylučující udělení mezinárodní ochrany dle § 15 nebo § 15a zákona o azylu, není povinen zjišťovat případnou existenci důvodů pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 nebo § 14a zákona o azylu (srov. např. usnesení ze dne 31. 5. 2023, č. j. 4 Azs 137/2023-30, ze dne 19. 10. 2023, č. j. 7 Azs 147/2023-34, ze dne 21. 2. 2024, č. j. 3 Azs 320/2022-39, ze dne 31. 7. 2024, č. j. 6 Azs 343/2023-26). V projednávané věci bylo zjištěno, že se stěžovatel dopustil vážného zločinu ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu (což ostatně nijak nerozporuje). Nebylo proto vůbec namístě se případnou existencí důvodů pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu zabývat, neboť v takovém případě je cizinec z možnosti udělení doplňkové ochrany *ex lege* vyloučen. Nejvyšší správní soud proto uvádí, že vztah stěžovatele s jeho družkou a nezletilou biologickou dcerou, jež s ním žije ve společné domácnosti, nemůže mít vliv na postavení stěžovatele, neboť z doplňkové ochrany byl vyloučen z důvodu své trestní minulosti. Pro úplnost lze připomenout, že dle nedávného usnesení rozšířeného senátu ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022-48, č. 4589/2024 Sb. NSS, tvrzené rodinné či osobní vazby v ČR nemůžou být jakkoli relevantní z hlediska udělení mezinárodní ochrany, a to ani dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, ve znění

pokračování

do 30. 6. 2023. Již z tohoto důvodu veškerá argumentace stěžovatele právem na soukromý a rodinný život postrádá relevanci ve vztahu k rozhodnutí žalovaného, kterým nebylo vyhověno jeho žádosti o mezinárodní ochranu. V právě citovaném rozhodnutí rozšířeného senátu se zároveň uvádí, že řešení situace takových cizinců, resp. žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří mají v České republice osobní či rodinné vazby, v jejichž důsledku by jejich nucené vycestování mohlo představovat porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je třeba hledat v zákoně o pobytu cizinců.

[9] Tvzení stěžovatele týkající se jeho obav z možného postihu ve Vietnamu pro jeho drogovou trestnou činnost v ČR stěžovatel nijak neuplatnil v řízení před krajským soudem, aniž by mu v tom cokoli bránilo. Tento důvod kasační stížnosti je proto nepřipustný dle § 104 odst. 4 s. ř. s. Pouze na okraj Nejvyšší správní soud uvádí, že z informací, které pro účely posouzení věci obstaral žalovaný, plyne, že Vietnam přistoupil k Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech, v jehož čl. 14 odst. 7 je zakotvena zásada *ne bis in idem* (srov. též rozsudek NSS ze dne 6. 2. 2014, č. j. 9 Azs 27/2013-27). Tato zásada je uvedena rovněž ve vietnamské ústavě. Dle informace Ministerstva zahraničních věcí osoby, které se do Vietnamu vracejí poté, co vykonaly trest odnětí svobody v jiném státě, nejsou ve Vietnamu vystaveny jakýmkoli perzekucím.

[10] K otázce udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a k výkladu v něm obsaženého neurčitého právního pojmu „*případ hodný zvláštního zřetele*“ Nejvyšší správní soud poukazuje například na závěry, které vyslovil v usnesení ze dne 31. 3. 2010, č. j. 6 Azs 55/2009-71. Podle něj lze humanitární azyl udělit „*např. osobám zvláště těžce postiženým nebo nemocným, osobám přicházejícím z oblastí postižených humanitární katastrofou způsobenou lidskými či přírodními faktory.*“ (srov. též rozsudek NSS ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72). O žádnou takovou ani obdobnou situaci se však ve stěžovatelově případě zjevně nejedná. Z výše citované judikatury vyplývá, že důvod pro udělení humanitárního azylu nepředstavuje ani to, že má stěžovatel na území družku a nezletilou dceru, kterou dle svého tvrzení žije.

[11] Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že již žalovaný se splnění předpokladů pro udělení humanitárního azylu řádně věnoval na straně 6 napadeného rozhodnutí, aniž lze dospět k závěru, že v této své úvaze překročil meze správního uvážení, na němž je rozhodování o této formě mezinárodní ochrany založeno. Správním soudům přitom nepřísluší přezkoumávat, zda v případě hodném zvláštního zřetele má být humanitární azyl udělen či nikoli, to je věcí diskrečního oprávnění správního orgánu. Soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkoumává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů (viz např. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Pochybení v tomto směru Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem nedovodil. (Především je ovšem třeba poukázat na to, že stěžovatel nepředstavuje „*případ hodný zvláštního zřetele*“, tudíž žalovaný k výkonu správního uvážení ohledně možného udělení humanitárního azylu ani nepřistoupil.) Rozhodnutí žalovaného není ani nedostatečně odůvodněné, resp. nepřezkoumatelné, jak dovozuje stěžovatel. Totéž lze uvést o napadeném rozsudku krajského soudu.

[12] Nejvyšší správní soud pak závěrem doplňuje, že „*poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR*“ (rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Snaha o legalizaci pobytu, stejně jako ekonomické důvody a s tím související těžké životní podmínky, resp. další stěžovatelem uváděné důvody, podle setrvalé judikatury NSS nemohou být relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (např. rozsudky ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004-44, ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69, ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004-81, nebo ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94).

[13] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost (v části uplatněných důvodů, jež nejsou nepřijatelné) svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto nepřistoupil k meritornímu přezkumu kasační stížnosti a podle § 104a s. ř. s. ji odmítl pro nepřijatelnost.

[14] O nákladech řízení Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Stěžovatel neměl ve věci úspěch a žalovanému nevznikly náklady přesahující náklady jeho běžné úřední činnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. října 2024

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu